

Referat - Det Grønne Dialogforum den 6. december 2022

Deltagere	<p>Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov: Linda Bruhn Jørgensen og Helge Muhle, Birgith Sloth</p> <p>Dansk Ornitologisk Forening: Carsten Michael Jørgensen</p> <p>Helsinge og Omegns Sportsfiskerforening: Ejvind Hartmund</p> <p>Naturstyrelsen, Nordsjælland: Ida Dahl-Nielsen</p> <p>Nordsjællands Landboforening: Enok Vestergaard</p> <p>Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland: Sally Schlichting</p> <p>Lokalforeningsrådet: Henning Holm</p> <p>Gribskov landligger Forbund: Christian S. Laursen</p> <p>Grundejersammenslutningen: Bjarne Frølund</p> <p><i>Gribskov Kommune:</i></p> <p>Brian Lyck Jørgensen, Udvalgsformand for Klima, Teknik og Miljø</p> <p>Bo Jul Nielsen, Formand for Planudvalget</p> <p>Daniel Frigast, Udvalg for Klima, Teknik og Miljø</p> <p>Administration:</p> <p>Mie Terslin Kjær, Dk2020</p> <p>Jørgen Eriksen, Leder af Natur, Vand og Vej</p> <p>Stine Kjær Petersen, Kyst og vandløbsmedarbejder, Sekretær for Det Grønne dialogforum</p>
Referent	Stine Kjær Petersen
Fraværende	Gribskov Vandløbslaug: Michael Andreasen

Punkt	Dagsorden og referat
1	Velkomst samt godkendelse af dagsorden og referat fra sidste møde
Kl. 17.00-17.05	v/ Brian Lyck

<p>Ref.</p>	<p>Indledningsvis kommenterede Brian Lyck på en mail fra forummet der forud for mødet var rundsendt vedr. en række konkrete spørgsmål om overløb. Spørgsmålene var tænkt som en opfølgning på dagsordenspunktet vedr. overløb på 9. juni 2021 mødet (pkt 2).</p> <p>Det besluttes, at de konkrete spørgsmål drøftes på et møde mellem Udvalg for Klima, Teknik og Miljø, Gribskov Forsyning og Lokalforeningsrådet. Gribskov kommune står for at invitere til dette.</p> <p>Dialogforummet ønsker, at der tages en generel temadrøftelse om overløb – gerne med udgangspunkt i Arresø - på et af 2023 møderne.</p> <p>Dagsorden og referat godkendes.</p>
<p>2</p> <p>Kl. 17.05-17.50</p>	<p>Oplæg og temadrøftelse om DK 2020 v/ Mie Terslin Kjær</p> <p><i>Gribskov Kommune er i gang med at udarbejde en ny klimahandlingsplan for kommunen, som ikke kun omhandler kommunen som virksomhed, men hele kommunen som geografisk område. Samtidig skal klimahandlingsplanen både omhandle reduktion af CO2 og tilpasning til klimaforandringerne. Klimahandlingsplanen udarbejdes som en del af projektet DK2020, som 95 af landets kommuner er med i.</i></p> <p>I forbindelse med udarbejdelsen af planen vil kommunen meget gerne have input til planen fra både borgere, foreninger og virksomheder, herunder Det Grønne Dialog Forum.</p> <p>På mødet vil der være en præsentation af arbejdet med planen, bl.a. resultat af baseline for CO2 udledning og arbejdet med reduktionsstier, og herefter vil der være mulighed for at drøfte og komme med input til det videre arbejde med planen, herunder forslag til tiltag.</p>
<p>Ref.</p>	<p>Mie Terslin Kjær fra administrationen fortæller om DK 2020. Oplægget er vedlagt referatet.</p> <p>Der afholdes dialogmøde om Dk2020 den 21. feb. 2023, hvor foreninger og borgere inviteres. Den fremadrettet proces og tidsplan fremgår af oplægget.</p> <p>Dialogforummet opfordres til at sende Mie en mail med input</p> <p>Efter præsentationen drøftes oplægget, hvor finansieringen af og økonomien i tiltagende blev vendt. Økonomi, energi og udvikling behøver ikke at være modspillere.</p> <p>En reduktion af klimaaftrykket konflikter umiddelbart ikke med almindelig ”godt landmandskab”. Landbruget indberetter hvert år en række klimadata (forbrug af fx foder, diesel, el), hvorfor man umiddelbart har en god fornemmelse af landbrugets</p>

	<p>klimaaftryk. Der forskes i hvordan drivhusgasser udledt af køer kan mindskes ved bl.a. at ændre fodersammensætningen og <i>avlsprogrammer</i>.</p> <p>Det grønne dialogforum vurderer, at det ikke bliver en let opgave at "flytte de sidste procenter", som kommunen er pålagt at reducere klimaaftrykket med.</p>
<p>3</p> <p>KI 17.50-18.20</p>	<p>Udviklingspolitik og Planstrategien "VORES GRIBSKOV" v/ Bo Jul</p> <p><i>På Byrådsmøde den 15. november 2022 besluttede byrådet at sende Udviklingspolitikken og Planstrategien "VORES GRIBSKOV" i høring. Høringen er den foreløbige kulmination på 4 års arbejde, hvor Gribskavs borger, virksomheder og foreninger i samspil med byrådspolitikere og administrationen har formuleret fælles afsæt for udviklingen af Gribskov.</i></p> <p><i>For Det Grønne Dialogforum er udviklingspolitikken bl.a. interessant, da byrådet sætter en tydelig retning mod en mere grøn dagsorden med fokus på både grøn omstilling og et aktivt liv i samspil med vores unikke natur.</i></p> <p><i>Vores Gribskov – Udviklingspolitik og planstrategi er i høring fra 17. november 2022 til 16. januar 2023. Hørings svar sendes til plan@gribskov.dk</i></p> <p><i>Der afholdes digitalt borgermøde den 5. januar 2023 kl. 16.30 til 18.00</i></p>
<p>Ref</p>	<p>Bo Jul fortæller om processen med udarbejdelsen af Udviklingspolitik og Planstrategien "VORES GRIBSKOV" og dens indhold.</p> <p>Høringsversionen af Udviklingspolitik og Planstrategien "VORES GRIBSKOV" uddeles til dialogforummet.</p> <p>Høringsmaterialet ligger på kommunens hjemmeside:</p> <p>https://gribskov.dk/hoeringer/2022/nov/vores-gribskov-udviklingspolitik-og-planstrategi</p> <p>Link til Byråds dagsordenspunkt nr 138, Udviklingspolitikken med plan for høring og inddragelse, 15 nov. 2022:</p> <p>https://dagsordener.gribskov.dk/vis?id=8d4487a0-de91-4a32-9333-ff923b346a28</p> <p>Efter præsentationen drøftes produktet. Dialogforummet er overordnet set meget begejstret over de mange gode ambitioner og flotte ord om natur.</p> <p>Samtidig er forummet skeptisk og kalder strategien for et skønmaleri, der er let at løbe fra.</p> <p>Det drøftes, hvad der menes med "grøn" og "vi skal passe på naturen". Dialogforummet opfordrer til, at der på baggrund af Udviklingspolitikken og Planstrategien udarbejdes en egentlig (natur)strategi, som beskriver, hvordan man vil følge op på de politiske visioner og passe på naturen.</p>

	<p>Dialogforummet bemærker, at kommunens rige foreningsliv værdsættes i Udviklingspolitikken og Planstrategien og understreger, at vi skal passe på vores gode foreningsliv. Dele af idrætslivet lider pga. energikrisen. Det drøftes hvordan kommunen kan hjælpe foreningerne og hvilket lovmæssige barriere der begrænser handlemulighederne. Kommunen giver lånemuligheder til foreningerne.</p> <p>Dialogforummet fortæller, at der er flere gode lokale erfaringer med, at nye tiltag kan lykkes, hvis man holder sig til dialog og frivillighed – eksempler på dette er Søborg sø og Kongernes Nordsjælland.</p> <p>Endelig drøftes de udfordringerne der opstår når moderne teknologier og klimatiltag møder lovgivning og lokalplaner, som ikke er gearret til omstillingen endnu. Fx kan rammer i en lokalplan om, at hustagene i et område ikke må reflektere, spænde ben for, at der kan sættes solpaneler på hustagene.</p>
<p>4 18.20 – 18.50</p>	<p>Rundt om bordet: <i>(forbered jer på at bruge max. 3 minutter, så der er tid til alle)</i></p> <p>Nyt fra foreningerne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov • Dansk Ornitologisk Forening • Friluftsrådet, Kreds Nordsjælland • Gribskov Landligger Forbund • Gribskov Vandløbslaug • Grundejersammenslutningen • Helsing og Omegns Sportsfiskerforening • Lokalforeningsrådet • Nordsjællands Landboforening <p>Nyt fra Naturstyrelsen, Nordsjælland</p>
<p>Ref</p>	<p>Friluftrådet: Der bliver brugt meget krudt på Søborgs sø og varetagelsen af friluftslivets interesser. Bekymring omkring stierne, men der er også mange gode tiltag fx en sti i den sydlige del af søen.</p> <p>Grundejersammenslutningen: Rykker for grundejermøde om stiplan og trafikikkerhedsplan.</p> <p>Lokalforeningsrådet: Har ikke noget yderligere end mødet indledende debat om overløb</p> <p>Danmarks Naturfredningsforening, Gribskov: Vi er begyndt at arbejde lidt anderledes, da mange medlemmer gerne vil involvere sig i konkrete projekter, men ikke nødvendigvis har interesse i at sidde i bestyrelsen. Fx er der et meget aktivt medlem i Smidstrup, som er ved at rydde en strandeng for rynket rose.</p>

	<p>Gribskov landligger Forbund: Har fokus på kommunikationen med kommunen efter en vejansøgning af flere omgange ikke er nået frem.</p> <p>Helsing og Omegns Sportsfiskerforening: Lystfiskerturisme kan generere en masse penge. Men vi har det problem, at Skarven spiser alle vores fisk. Foreningen gør opmærksom på, at Skarven er i så stor fremgang at den er blevet et problem.</p> <p>Naturstyrelsen: Søborg sø – er i gang med detailprojektering. Der er udfordringer med stierne pga. jordbundsforholdene. Arbejder med naturplejeplan for området. Er netop blevet færdig med rydning ude på søen og nedrivning af en lade. Arbejder forsat med placering af P-plads. Det oprettes et Søbruger-råd for søen, som man kender det fra Arresø og Esrum sø. Lavbundsarealer – der er mulighed for at lave projekter Naturnationalparker - afventer en ny minister.</p> <p>DOF: Vi kan bekræfte, at der er problemer med Skarven, men det er ikke noget man kan ændre på i dette forum. Lidt om DOF som er en forening på ca. 20.000 medlemmer fordelt over hele landet. I DOF Nordsjælland, som dækker 9 kommuner, har de ca. 2.000 medlemmer. Bestyrelsen for DOF NSJ, står for at planlægge og afholde arrangementer. De afholder ca. et arrangement om ugen. DOF har også været inde over Søborg Sø - bl.a. er stiforløb, Engsnarrens levetilstand i Søborg Sø, rævesikre øer. Er meget glad for samarbejdet med NST.</p> <p>Nordsjællands Landboforening: Har en kommentar til NSTs bemærkning omkring lavbundsjord. Landbruget vil vi gerne deltage. Det skal huskes på at det ikke kun negativt at dyrke på lavbundsjord, Tænk fx på alle de afgrøder vi kender fra Lammefjord.</p>
<p>5 18.50-18.55</p>	<p>Nyt Fra Gribskov</p> <p><u>Fiskeundersøgelser</u> Kommunen undersøger fiskebestanden i vandløbene hvert år. Det gør vi dels for at holde øje med vandløbskvaliteten så vandløbene kan overholde deres målsætninger. Dels til glæde for friluftslivet og lystfiskere. I år har vi undersøgt Orebjergrenden og Højbro Å – systemet. I Orebjergrenden fandt vi en fin bestand af selvproducerende Ørreder i forskellige størrelser. I Højbro Å fandt vi ligeledes en fin selvproducerende Ørredbestand. Men i de tilstødende vandløb til Højbro Å fandt var der ingen Ørreder. Det kan skyldes</p>

	<p>forurening af vandløbene eller udtørring, hvilket er typiske årsager til at Ørred-egnede vandløbsstrækningen ikke længere har en Ørredbestand.</p> <p><u>Fiskeudsætning</u> I november fik kommunen muligheden for at udsætte ca. 6.000 stk. Ørredyngel i vores vandløb. Der blev sat Ørredyngel ud i Højbro Å – systemet, Øllemose Å og Tobro Å samt i Pøle Å – systemet, Tinghuse Å/Hessepose Å og Ammendrup Å.</p> <p>Der var en klar observation om, at Ørredynglet hurtigt fandt sig til rette i vandløbene og svømmede lystigt rundt for at undersøge de nye omgivelser.</p> <p>Det er håbet, at udsætningen kan resultere i en selvproducerende naturlig bestand af Ørreder fremover.</p> <p>Fiskeudsætningen skete i tæt samarbejde med Helsinges Sportsfiskerforening og Esum Ålaug.</p>
Ref.	<p>I Tirså i Valby hegn (en sideløb til Højbro Å) er der også registreret yngel.</p> <p>I sidste uge blev der strøget fisk i Esum Å, som skal blive til næste års ørredyngel til udsætning.</p>
6 18.55-19.00	<p>Evt. og næste møde i Det Grønne Dialogforum</p> <p>Mødedatoer for Det grønne dialogforum i 2023</p> <p>Tirsdag den 7. marts</p> <p>Tirsdag den 23. maj (udendørs)</p> <p>Tirsdag den 12. september (udendørs)</p> <p>Tirsdag den 21. november</p> <p>Alle møder afholdes som udgangspunkt fra kl. 17-19</p>
Ref.	<p>Der stilles forslag om at mødet rykkes frem til kl. 16-18. Dialogforummet bakker op.</p> <p>Alle møder afholdes derfor som udgangspunkt fra kl. 16-18 i det nye år.</p> <p>Ønske om at de udendørs møder ikke bliver for krævende i forhold til vandreevner.</p> <p>God jul og tak for i år.</p>

Gribskov
Kommune

DK2020 Klimahandlingsplan

Møde i Det Grønne Dialogforum den 6. december 2022

Agenda

- Kort om DK2020
- Indhold i en DK2020 plan
- Status
- Baseline og BAU
- Klimatilpasning
- Tiltag og reduktionsstier
- Proces og tidsplan fremadrettet
- Drøftelse og input

Kort om DK2020

- Treårigt projekt, der tilbyder hjælp til kommunerne med at få udarbejdet ambitiøse klimahandlingsplaner
- Bidrage til opnåelse af Danmarks klimamål og sætte fokus på kommunernes rolle heri
- omfatter kommunen som geografisk-enhed
- være baseret på det internationalt anerkendt planlægnings værktøj Climate Action Planning Framework (CAPF)
- Finansieret af Realdania, KL og de fem regioner.
- CONCITO er projektsekretariat

Kort om DK2020

De fire nøgleelementer i en DK2020 Klimahandlingsplan

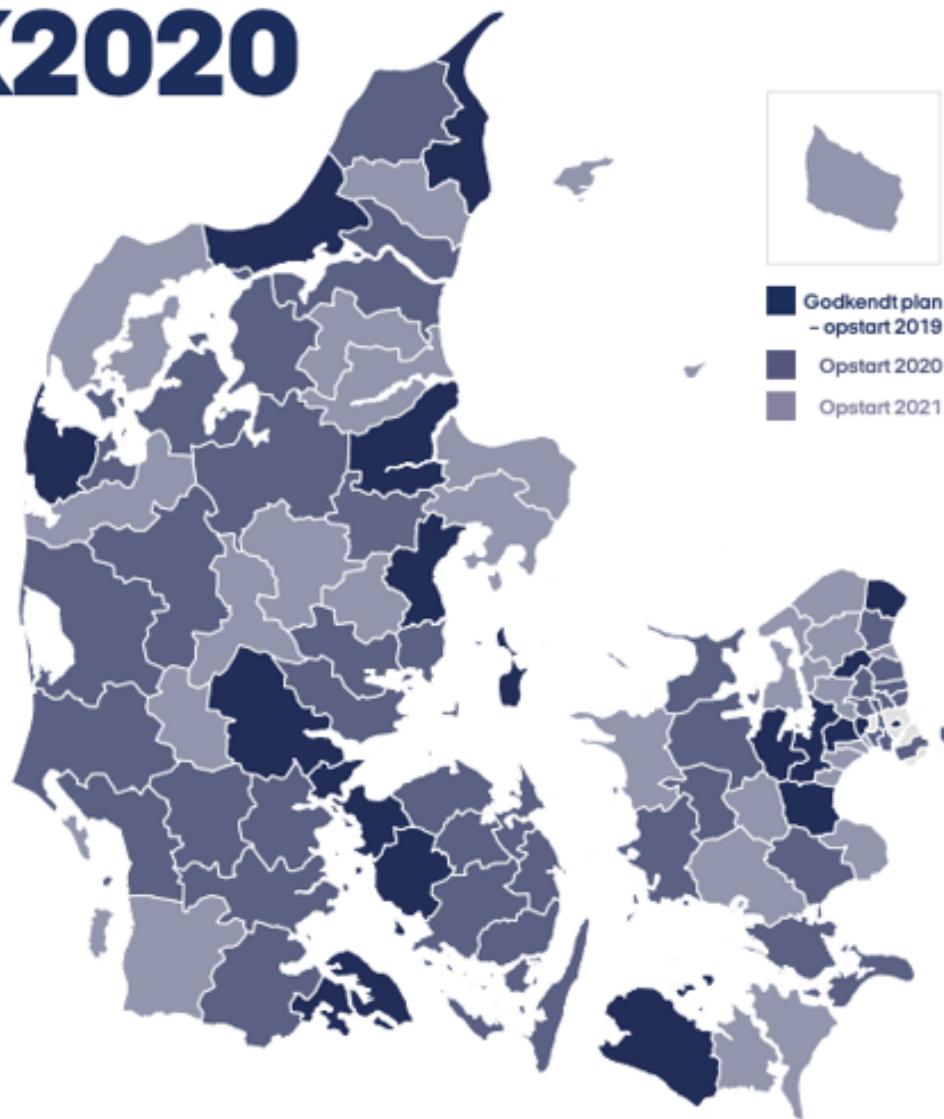
UDLEDNINGSNEUTRAL Der skal udvikles en plan for en udledningsneutral kommune senest i 2050 og sættes ambitiøse delmål

KLIMATILPASNING Kommunen skal ruste sig mod klimakrisens konsekvenser og have effektive modsvar på plads

STYRING OG SAMARBEJDE Der skal sikres en bred forankring af klimaindsatsen

SOCIAL INKLUSION OG MERVÆRDI Klimaindsatsen fører til sociale, økonomiske og miljømæssige gevinster for kommunens borgere

95 kommuner i DK2020

DK2020

HVAD består en DK2020 plan af?

DK2020 klimaplan
- intet fast/obligatorisk format

Udfyldt CAPF-skema
- Word eller Excel

Dokumentation/bilag
- Oversigter, planer, data etc.

CAPF Frameworket

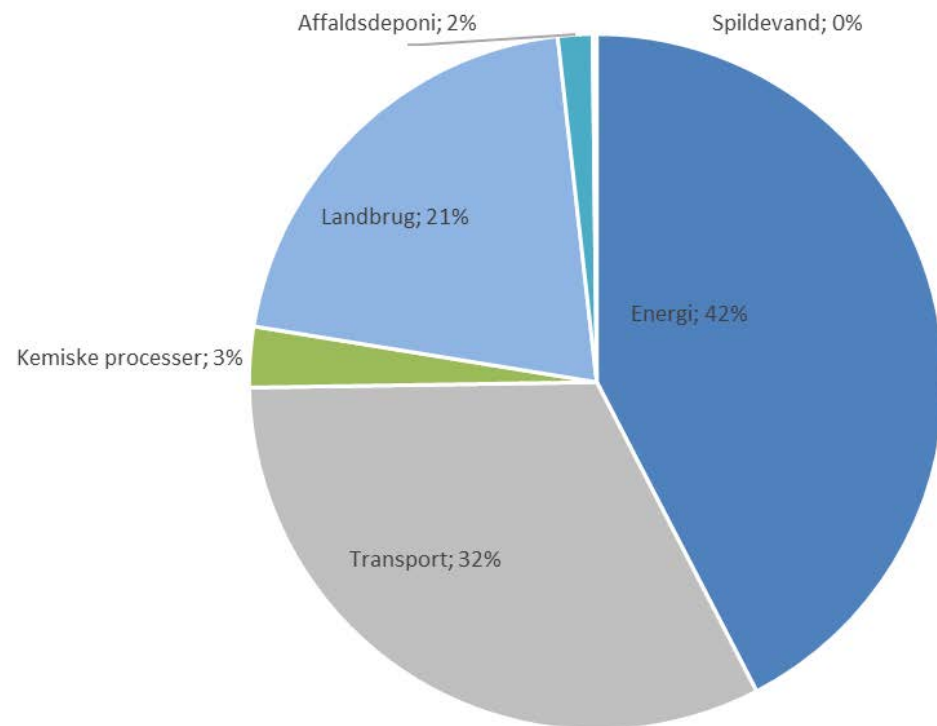
Status

- Kommunens kontekst
- Baseline og BAU
- Identificering af klimarisici og analyse af konsekvenser
- Koordinering med øvrige planer og initiativer (lokalt og nationalt)
- Mål og delmål
- Organisering og ressourcer
- Inddragelse
- Næste skridt: tiltag

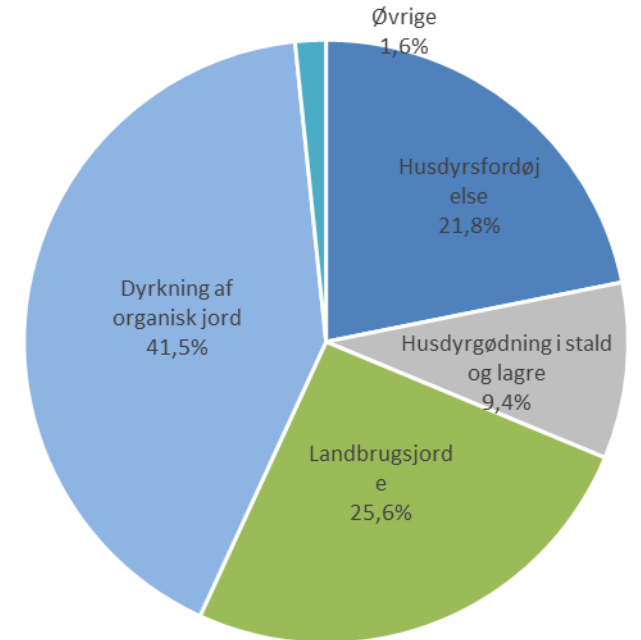
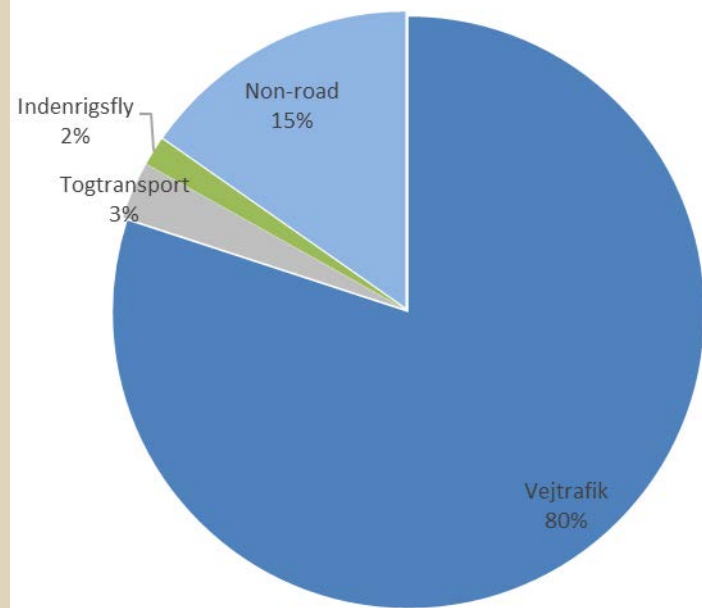
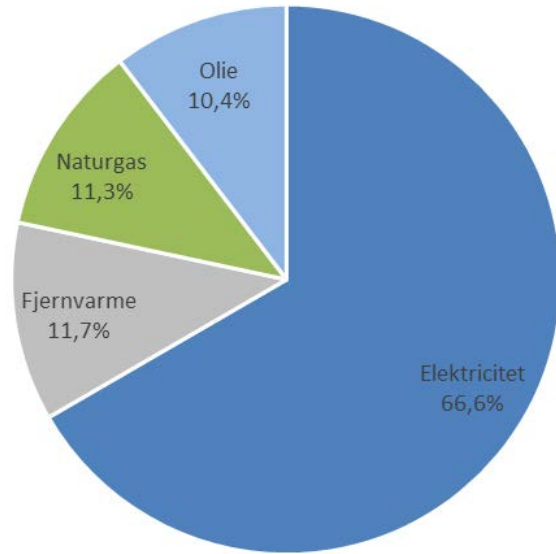
Risiko	Relevans	Relevans for kommunen	Relevans for borgere og virksomheder	Relevans for miljøet	Relevans for økonomien	Relevans for sundheden	Relevans for kulturen	Relevans for andre værdier
1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko	1. Høj risiko
2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko	2. Middel risiko
3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko	3. Lav risiko
4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko	4. Ingen risiko

LÆS FØRST 0. Overblik 1. Søjle 1 2. Søjle 2 3. Søjle 3

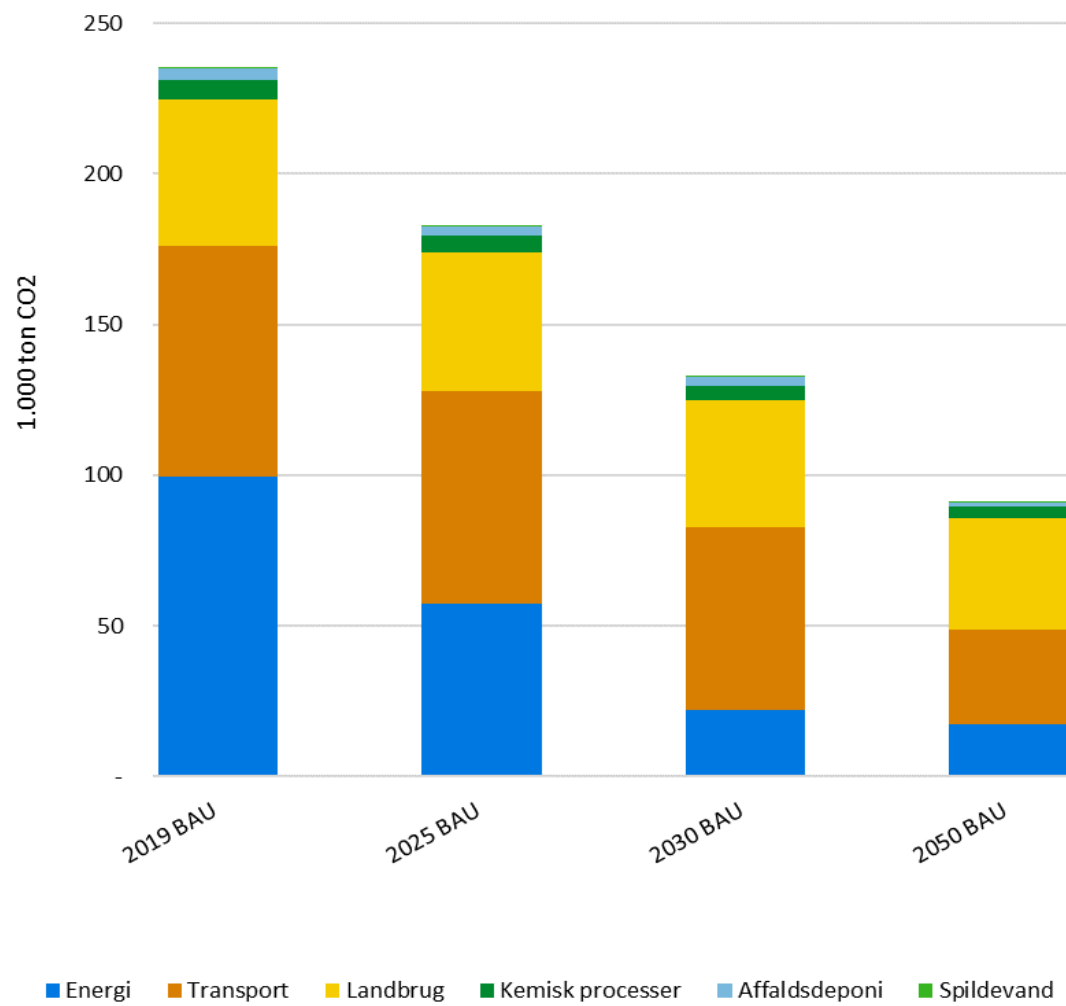
Baseline

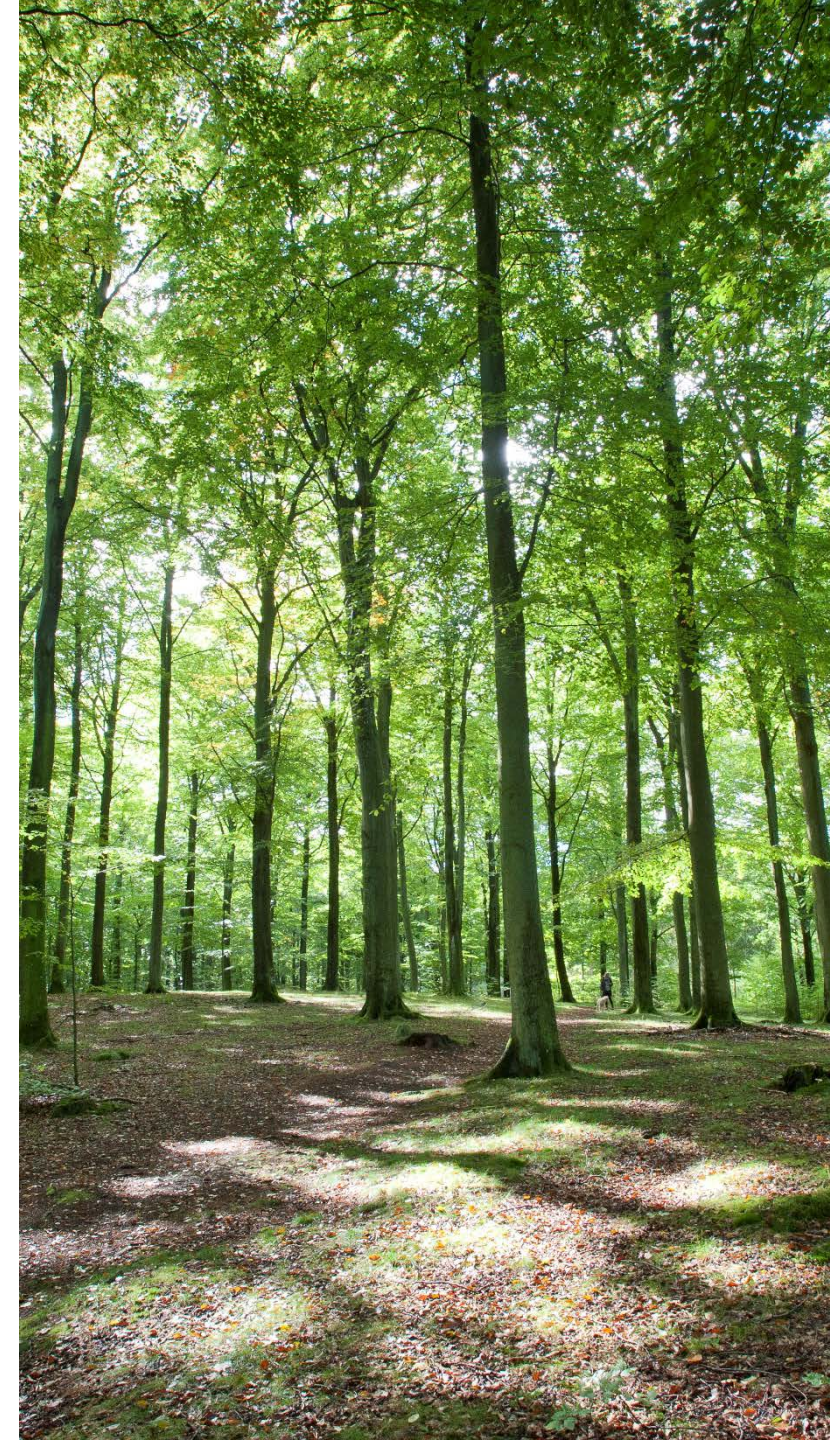
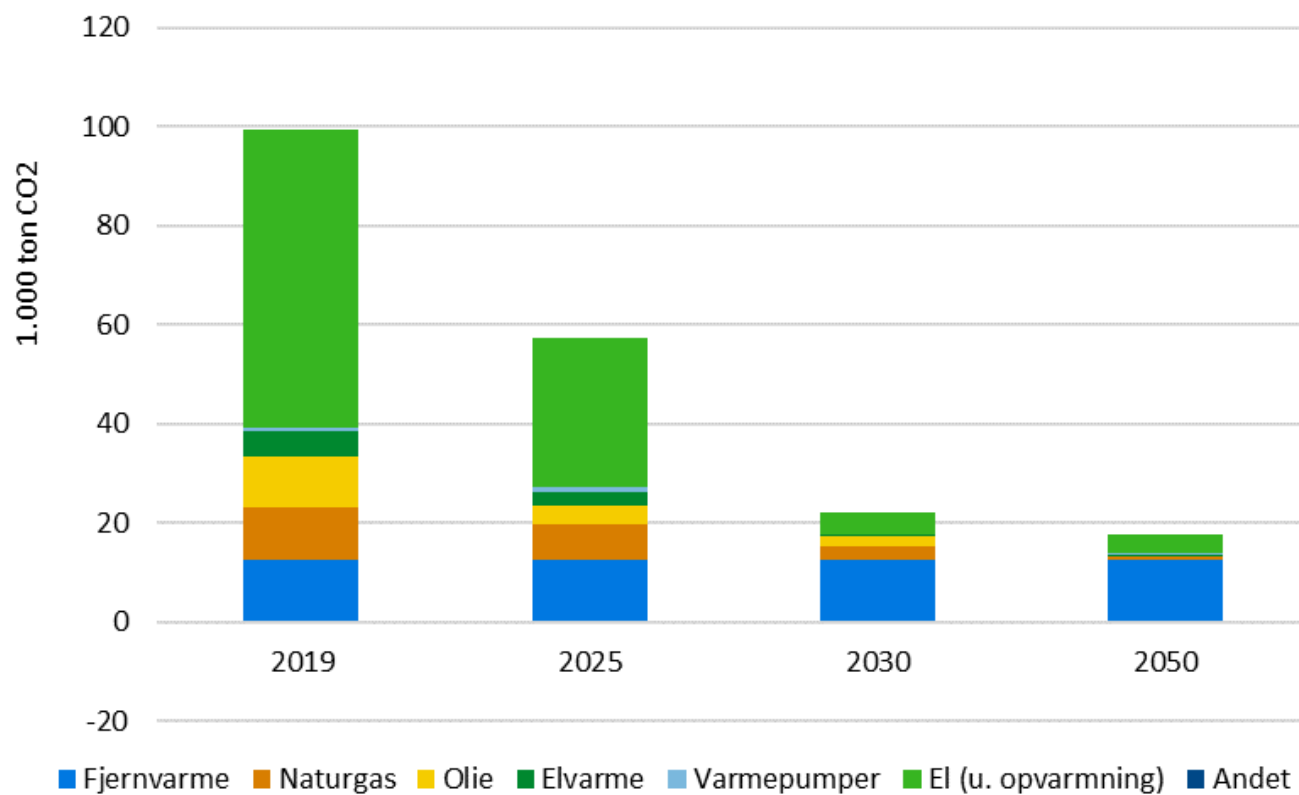
Energi, Transport og Landbrug

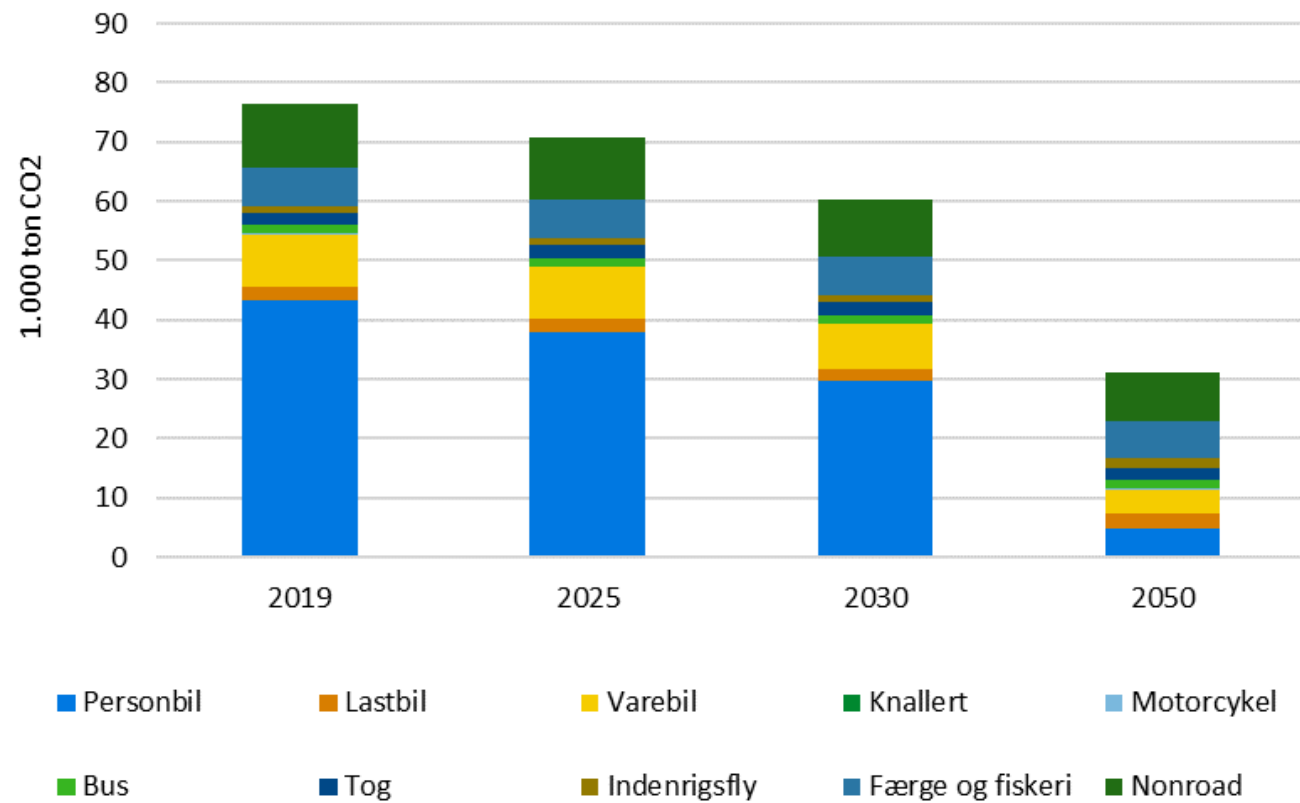
BAU

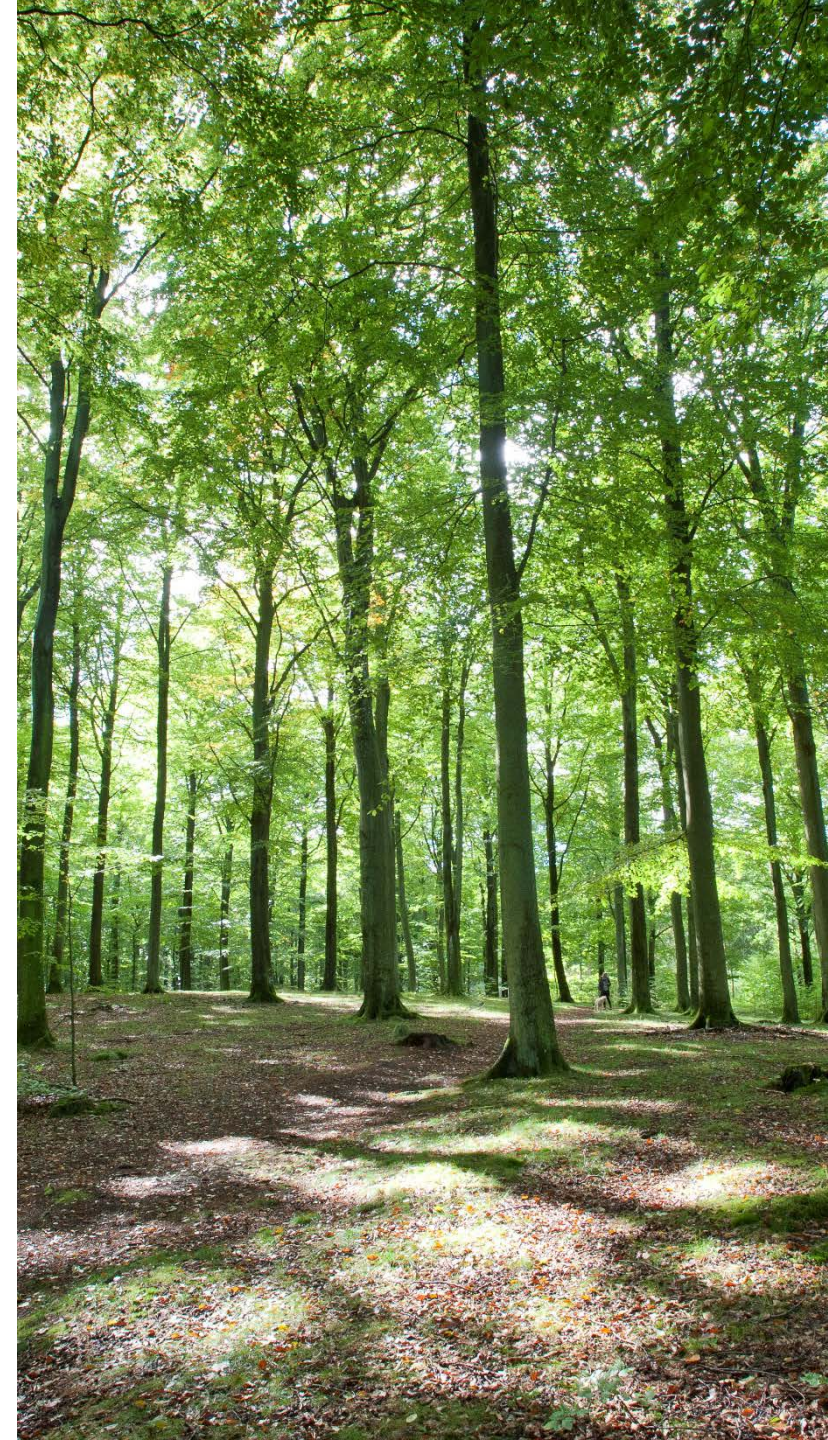
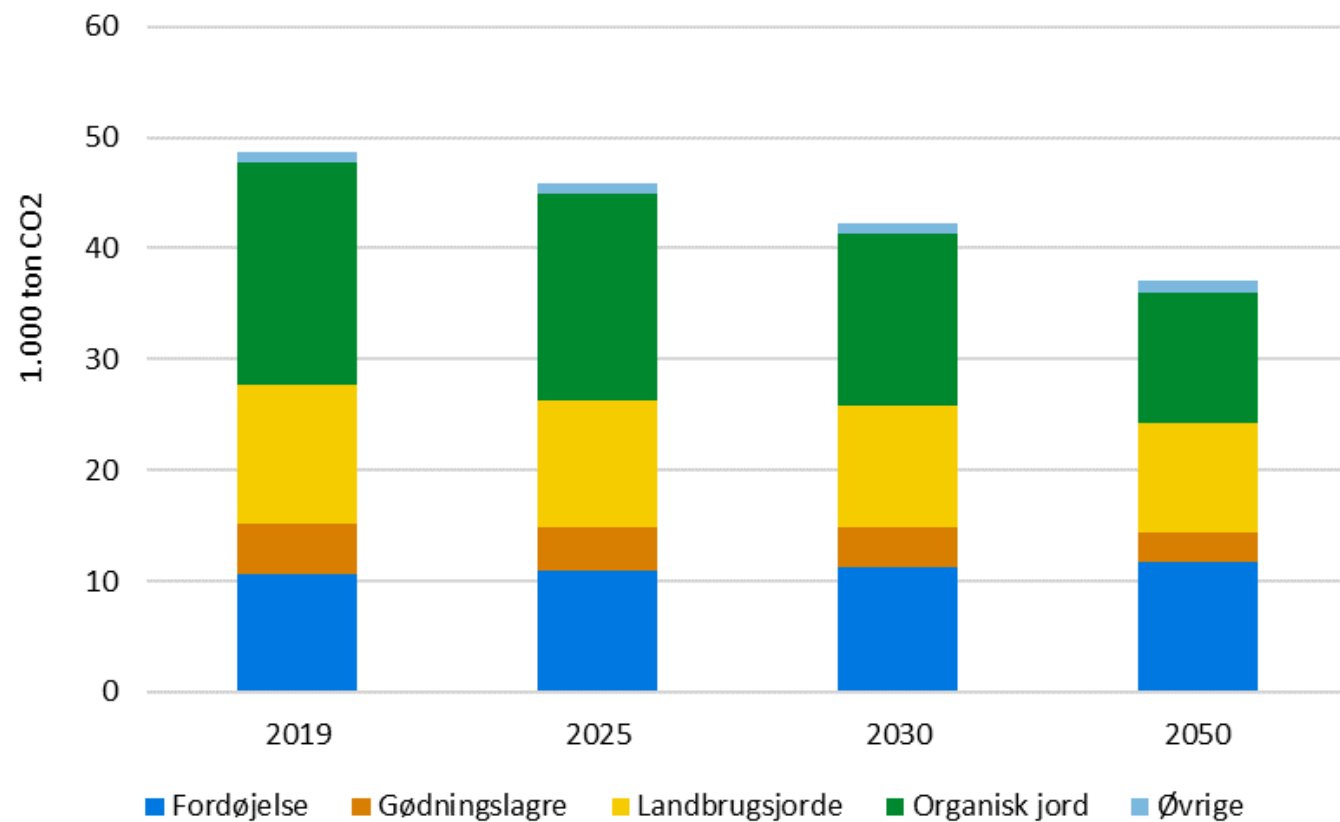
BAU - energi

BAU - Transport

BAU - Landbrug

Klimarisici og konsekvenser

- Havvandsstigning og stormflod
- Mere nedbør og flere skybrud
- Tørke og hedebløge
- Forhøjet grundvandsspejl

- Udgangspunkt i det vi har:
 - Nordkystens Fremtid
 - Klimatilpasningsplan og Kommuneplan
 - Evt. ekstra tiltag

Tiltag og reduktionsstier

- Tiltag inden for energi (varme og el), transport og landbrug
- Kommunen som virksomhed
- Tiltag skal udvælgelse og prioriteres
- Udvalgelse og prioritering ud fra:
 - Effekt
 - Merværdier/tema
 - Realiserbarhed
 - Signalværdi
 - Kommunens rolle
 - Økonomi
- Reduktionsstien viser hvor meget udledningen reduceres med de tiltag vi udvælger
- Delmål sættes på baggrund af reduktionssti og analyse af klimarisici

Fremadrettet proces og tidsplan

- 15. december: nedslagmøde med CONCITO
- 21. februar: borger/dialogmøde
- 14. marts: Politisk behandling af udkast til klimahandlingsplan og tiltag
- 12. april: indsendelse til forhåndsvurdering
- Maj/juni: Endelig politisk godkendelse og indsendelse til CONCITO

Drøftelse og input

Mie T. Kjær – mtkja@gribskov.dk, 72 49 63 37

Kenneth Kristensen – kekri@gribskov.dk, 72 49 69 03